

สรุปการประชุมคณะรัฐมนตรี วันที่ 31 มกราคม 2566

1. เรื่อง ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510

คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 ตามที่กระทรวงสาธารณสุข (สธ.) เสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา แล้วดำเนินการต่อไปได้ และให้ สธ. รับความเห็นของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม และสำนักงานงบประมาณไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย

ทั้งนี้ ร่างกฎกระทรวงฯ ที่ สธ. เสนอ เป็นการปรับปรุงรายการและอัตราค่าธรรมเนียมตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 26 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 ดังนี้ (1) ยกเลิกการเก็บค่าธรรมเนียมรายการพิสูจน์หรือวิเคราะห์ยาตามตำรับยาที่ขอขึ้นทะเบียน (2) แก้ไขอัตราค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาต จากเดิมที่กำหนดให้จัดเก็บเท่ากับค่าธรรมเนียมสำหรับใบอนุญาตประเภทนั้น เป็นจัดเก็บเท่ากับครึ่งหนึ่งของค่าธรรมเนียมสำหรับใบอนุญาตประเภทนั้น (3) เพิ่มรายการค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยา โดยมีอัตราเท่ากับครึ่งหนึ่งของค่าธรรมเนียมสำหรับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาประเภทนั้น เพื่อให้การกำหนดรายการเก็บค่าธรรมเนียมและอัตราการเก็บค่าธรรมเนียมสอดคล้องกับพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2562 ซึ่งได้บัญญัติให้มีการปรับปรุงรายการและอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 และได้กำหนดเพิ่มเติมเกี่ยวกับอายุและการต่ออายุของใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยา รวมทั้งเป็นการบรรเทาผลกระทบของผู้ประกอบการจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และ (4) แก้ไขรายการค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับยาแผนโบราณให้หมายความถึงเฉพาะยาแผนโบราณสำหรับสัตว์ เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 ซึ่งได้กำหนดกลไกในการควบคุมและกำกับดูแลผลิตภัณฑ์สมุนไพรเป็นการเฉพาะอันส่งผลให้พระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 มีผลใช้บังคับเฉพาะกับยาแผนโบราณสำหรับสัตว์

สธ. ได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างกฎกระทรวงในเรื่องนี้ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2564 (เรื่อง หลักเกณฑ์ว่าด้วยการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมและค่าบริการ) โดยไม่มีผู้ใดคัดค้านร่างกฎกระทรวงดังกล่าว ทั้งนี้ สธ. เห็นว่าการปรับลดอัตราค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตลงครึ่งหนึ่งตามร่างกฎกระทรวงในเรื่องนี้จะทำให้รัฐสูญเสียรายได้ประมาณ 21,519,300 บาทต่อปี อย่างไรก็ตามร่างกฎกระทรวงดังกล่าวก็ได้กำหนดเพิ่มรายการค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาซึ่งจะจัดเก็บได้จากการต่ออายุใบสำคัญทุกเจ็ดปี โดยจะมีรายได้เพิ่มขึ้นประมาณ 16,612,500 บาท ทุก ๆ เจ็ดปี นอกจากนี้ การปรับลดอัตราค่าธรรมเนียมดังกล่าวยังเป็นมาตรการที่ช่วยบรรเทาผลกระทบของผู้ประกอบการที่ได้รับจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ด้วย

สาระสำคัญของร่างกฎกระทรวง

ร่างกฎกระทรวงในเรื่องนี้มีสาระสำคัญเป็นการปรับปรุงรายการและอัตราค่าธรรมเนียมตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 26 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 ดังนี้

กฎกระทรวงเดิม		การปรับปรุงตามร่างกฎกระทรวงในเรื่องนี้
รายการ	อัตราค่าธรรมเนียม (ฉบับละ)	
(ก) ประเภทยาแผนปัจจุบัน		
(1) ใบอนุญาตผลิตยาแผนปัจจุบัน	8,000 บาท	รายการและอัตราคงเดิม
(2) ใบอนุญาตขายยาแผนปัจจุบัน	2,000 บาท	รายการและอัตราคงเดิม
(3) ใบอนุญาตขายส่งยาแผนปัจจุบัน	1,500 บาท	รายการและอัตราคงเดิม
(4) ใบอนุญาตขายยาแผนปัจจุบันเฉพาะยาบรรจสุเสร็จที่ไม่ใช่ยาควบคุมอันตรายหรือยาควบคุมพิเศษ	1,000 บาท	รายการและอัตราคงเดิม
(5) ใบอนุญาตขายยาแผนปัจจุบันเฉพาะยาบรรจสุเสร็จสำหรับสัตว์	1,000 บาท	รายการและอัตราคงเดิม
	10,000 บาท	รายการและอัตราคงเดิม

(6) ใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งยาแผนปัจจุบันเข้ามาในราชอาณาจักร	1,000 บาท	ยกเลิก เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2562 รายการและอัตราคงเดิม
(7) การพิสูจน์หรือวิเคราะห์ตามตำรับยาที่ขอขึ้นทะเบียน	2,000 บาท	
(8) ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาแผนปัจจุบัน	100 บาท	รายการและอัตราคงเดิม
(9) ใบแทนใบอนุญาต	100 บาท	รายการและอัตราคงเดิม
(10) ใบแทนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาแผนปัจจุบัน		
(ข) ประเภทยาแผนโบราณ	1,000 บาท	แก้ไขรายการ เป็น “ยาแผนโบราณสำหรับสัตว์” โดยอัตราคงเดิม เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562
(1) ใบอนุญาตผลิตยาแผนโบราณ	300 บาท	
(2) ใบอนุญาตขายยาแผนโบราณ	5,000 บาท	
(3) ใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งยาแผนโบราณเข้ามาในราชอาณาจักร		
	500 บาท	ยกเลิก เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2562
(4) การพิสูจน์หรือวิเคราะห์ตามตำรับยาที่ขอขึ้นทะเบียน	500 บาท	แก้ไขรายการ เป็น “ยาแผนโบราณสำหรับสัตว์” โดยอัตราคงเดิม เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562
(5) ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาแผนโบราณ	100 บาท	
(6) ใบแทนใบอนุญาต	100 บาท	
(7) ใบแทนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาแผนโบราณ		
(ค) การต่ออายุใบอนุญาต	เท่ากับค่าธรรมเนียมใบอนุญาตนั้น	แก้ไขอัตรา เป็น “เท่ากับกึ่งหนึ่ง” ของค่าธรรมเนียมใบอนุญาตนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2562
- ไม่มี -		- เพิ่มรายการ “การต่ออายุใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยา” โดยมีอัตรา “เท่ากับกึ่งหนึ่ง” ของค่าธรรมเนียมใบสำคัญนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2562

2. เรื่อง ขอยายระยะเวลาการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์

คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติขยายระยะเวลาการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ (โครงการฯ) จากเดิม สิ้นสุดปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เป็น สิ้นสุดปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ตามปริมาณงานที่ยังเหลือและตามมติที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบข.) ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) เสนอ

สาระสำคัญของเรื่อง

1. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาขยายระยะเวลาการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ (โครงการฯ) จากเดิม สิ้นสุดปีงบประมาณ 2565 เป็น สิ้นสุดปีงบประมาณ 2566 โดยโครงการฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร เพิ่มมูลค่าสินค้าข้าว รักษาสภาพแวดล้อมและตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่ต้องการรักษาสุขภาพยิ่งขึ้น และมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ให้ได้พื้นที่ 1 ล้านไร่ ในปี 2564 โดยให้ กษ. (กรมการข้าว) สนับสนุนเงินอุดหนุนแก่เกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด ไม่เกินรายละ 15 ไร่ เพื่อชดเชยรายได้จากการผลิตข้าวที่ได้ผลผลิตลดลงในระยะเริ่มต้น

ของการผลิตระบบอินทรีย์ แบ่งการจ่ายเงินเป็น 3 ระยะ ต่อเนื่อง 3 ปี ได้แก่ (1) ระยะเตรียมความพร้อม (T1) สนับสนุนเงินอุดหนุนไร่ละ 2,000 บาท (2) ระยะปรับเปลี่ยน (T2) สนับสนุนเงินอุดหนุนไร่ละ 3,000 บาท และ (3) ระยะการรับรองมาตรฐานการผลิตข้าวอินทรีย์ (Organic Thailand) (T3) สนับสนุนเงินอุดหนุนไร่ละ 4,000 บาท

2. โครงการฯ มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2560 แต่เนื่องจากการผลิตข้าวอินทรีย์ส่วนใหญ่จะเก็บเกี่ยวในช่วงเดือนพฤศจิกายน – ธันวาคม ของทุกปี¹ การตรวจประเมินที่เกี่ยวข้อง (เช่น การตรวจกระบวนการผลิต การตรวจสิทธิเกษตรกร และตรวจประเมินเพื่ออนุมัติเงินอุดหนุน) จึงแล้วเสร็จข้ามปีงบประมาณ ประกอบกับ กษ. แจ้งข้อมูลเพิ่มเติมอย่างไม่เป็นทางการว่า ในการตรวจประเมินจริงต้องใช้ระยะเวลามากกว่าแผนที่วางไว้เนื่องจากปัญหาหลายประการ เช่น เกษตรกรเสียชีวิตระหว่างโครงการฯ หรือมีการเปลี่ยนกรรมสิทธิ์ที่ดินที่ร่วมโครงการฯ ตลอดจนข้อจำกัดของกรมการข้าว เช่น การขาดแคลนบุคลากรในการดำเนินการ หรือการได้รับการจัดสรรงบประมาณในแต่ละปีไม่เพียงพอ เป็นต้น ด้วยเหตุเหล่านี้จึงต้องขอคณะรัฐมนตรีเพื่อยายระยะเวลาโครงการฯ และขออนุมัติงบประมาณเพื่อเป็นเงินอุดหนุนแก่เกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์การประเมินและมีสิทธิได้รับเงินอุดหนุน สำหรับข้อเสนอในครั้งนี้ เป็นการขอขยายระยะเวลาโครงการฯ เพื่อดำเนินการจ่ายเงินอุดหนุนแก่เกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์การประเมินและมีสิทธิได้รับเงินอุดหนุนในปี 2564 โดย กษ. มีแผนจะใช้งบประมาณปี 2566 ในการอุดหนุน (เกษตรกรกลุ่มดังกล่าวคือเกษตรกรชั้น T3 ในปี 2564 ที่เข้าร่วมโครงการฯ ชั้น T1 ในปี 2562) ทั้งนี้ เนื่องจากกรมการข้าวได้รับการจัดสรรงบประมาณปี 2566 ไม่เพียงพอ (ได้รับการจัดสรร 450 ล้านบาท ยังขาดอีก 1,044.44 ล้านบาท) จึงจะดำเนินการขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2566 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ในช่วงไตรมาส 3 ต่อไป เพื่อให้สอดคล้องกับระยะเวลาที่การประเมินเพื่ออนุมัติเงินอุดหนุนเสร็จสิ้น (กษ. แจ้งข้อมูลเพิ่มเติมอย่างไม่เป็นทางการว่า ปัจจุบันกรมการข้าวอยู่ระหว่างดำเนินการตรวจประเมินผลผลิตและสิทธิของเกษตรกรกลุ่มดังกล่าวตามหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ 2566)

¹ ช่วงเวลาการปลูกข้าวในประเทศไทยจะมี 2 ช่วง คือ ช่วงนาปี หรือการปลูกข้าวในฤดูฝน (เริ่มปลูกตั้งแต่เดือนพฤษภาคม – ตุลาคม) และช่วงนาปรัง หรือการปลูกข้าวในฤดูแล้ง (เริ่มปลูกตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน – เมษายนของปีถัดไป) ซึ่งโดยทั่วไปจะใช้เวลาในการปลูกประมาณ 120 วัน จึงจะเก็บเกี่ยวผลผลิตได้

3. เรื่อง (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 – 2570

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติเสนอดังนี้

1. (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 – 2570 (แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรฯ ฉบับที่ 2)

2. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรฯ ฉบับที่ 2 ไปดำเนินการตามขั้นตอนที่เกี่ยวข้อง

สาระสำคัญของเรื่อง

เนื่องจากแผนแม่บทแห่งชาติ ว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2560 – 2564 สิ้นสุดระยะเวลาดำเนินงาน กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงดำเนินการจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 – 2570 (แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรฯ ฉบับที่ 2) ขึ้น โดยการขับเคลื่อนการพัฒนาสมุนไพรภายใต้แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรฯ ฉบับที่ 2 จะก่อให้เกิดการผลิตสมุนไพรที่ได้มาตรฐาน มีคุณภาพ และสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์สมุนไพร ส่งเสริมให้เกิดความเชื่อมั่นในการใช้สมุนไพร รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสมุนไพรในตลาดทั้งในและต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบนำความมั่นคงทางสุขภาพและทางเศรษฐกิจมาสู่ประเทศไทยอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ ซึ่งการกำหนดยุทธศาสตร์ทั้ง 5 ยุทธศาสตร์ เป็นความเชื่อมโยงของการพัฒนาสมุนไพรตลอดห่วงโซ่มูลค่าที่พัฒนาขึ้นมาจากจุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์ทั้ง 10 ประเด็น โดยเริ่มจากต้นน้ำ คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การส่งเสริมการผลิตและแปรรูปวัตถุดิบสมุนไพรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน เป้าหมาย คือ วัตถุดิบที่ได้มาตรฐาน มีคุณภาพ ตรงกับความต้องการทางการตลาดโดยมุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีมาสู่การพัฒนากระบวนการต้นน้ำมากขึ้น ลดการพึ่งพาธรรมชาติ กลางน้ำ คือ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของผู้ประกอบการ

และอุตสาหกรรมสมุนไพรตลอดห่วงโซ่อุปทาน เป้าหมาย คือ เน้นการสร้างศักยภาพผู้ประกอบการรายย่อยรวมถึงการพัฒนากระบวนการพัฒนาอุตสาหกรรมสมุนไพรของประเทศและมุ่งเป้าพัฒนาสารสกัดเพื่อลดการนำเข้าและทำให้ประเทศสามารถเติบโตเป็นผู้นำในอุตสาหกรรมสมุนไพรได้อย่างแท้จริง **ปลายทาง คือ ยุทธศาสตร์ที่ 3** การส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพร เป้าหมาย คือ การขยายขอบเขตการรับรู้คุณค่าของสมุนไพรผ่านอาหารและวัฒนธรรม ตลอดจนการสร้างเชื่อมั่นของผลิตภัณฑ์สมุนไพรจากประเทศไทยด้วยตราสัญลักษณ์คุณภาพ **และยุทธศาสตร์ที่ 4** การส่งเสริมการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรอย่างเหมาะสม เป้าหมาย คือ ผู้บริโภคมีทัศนคติที่ดีต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร มีระบบการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ที่เอื้อต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสมุนไพรเป้าหมายประสบความสำเร็จทางการตลาดซึ่งการดำเนินงานตลอดห่วงโซ่คุณค่าจะสำเร็จได้จำเป็นต้องคำนึงถึงระบบนิเวศที่เอื้อต่อการดำเนินการ ดังนั้น **ยุทธศาสตร์ที่ 5** การพัฒนาระบบนิเวศที่สนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาสมุนไพรไทยอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน เป้าหมาย คือ การนำงานวิจัยและนวัตกรรมเป็นกลไกต่อยอดและสร้างมูลค่าของอุตสาหกรรมสมุนไพร โดยมีความพร้อมของห้องปฏิบัติการ ตลอดจนการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจระดับชุมชนด้วยสมุนไพร ทั้งนี้ คณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติและสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้มีมติเห็นชอบ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 – 2570 ด้วยแล้ว

4. เรื่อง การขยายอายุบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการดำเนินการกับมาตรการที่มีใช้ภาษีสำหรับสินค้าจำเป็นภายใต้แผนปฏิบัติการฮานอยว่าด้วยการส่งเสริมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและความเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานของอาเซียนให้เข้มแข็งในการตอบสนองต่อการระบาดใหญ่ของโควิด-19 และการขยายบัญชีรายการสินค้าจำเป็น

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการขยายอายุบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการดำเนินการกับมาตรการที่มีใช้ภาษีสำหรับสินค้าจำเป็นภายใต้แผนปฏิบัติการฮานอยว่าด้วยการส่งเสริมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและความเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานของอาเซียนให้เข้มแข็งในการตอบสนองต่อการระบาดใหญ่ของโควิด-19 (บันทึกความเข้าใจ) และการขยายบัญชีรายการสินค้าจำเป็น รวมทั้งอนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ลงนามในร่างหนังสือตอบฝ่ายไทย ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องแก้ไขร่างหนังสือตอบฝ่ายไทยในส่วนที่มีสาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของประเทศไทย ให้กระทรวงพาณิชย์ (พณ.) ดำเนินการได้โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีกตามที่กระทรวงพาณิชย์ (พณ.) เสนอ

สาระสำคัญของเรื่อง

1. คณะรัฐมนตรีมีมติ (10 พฤศจิกายน 2563) เห็นชอบร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการดำเนินการกับมาตรการที่มีใช้ภาษีสำหรับสินค้าจำเป็นภายใต้แผนปฏิบัติการฮานอยว่าด้วยการส่งเสริมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและความเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานของอาเซียนให้เข้มแข็งในการตอบสนองต่อการระบาดใหญ่ของโควิด-19 (Memorandum of Understanding on the Implementation of Non-Tariff Measures on Essential Goods under the Hanoi Plan of Action on Strengthening ASEAN Economic Cooperation and Supply Chain Connectivity in Response to the COVID-19 Pandemic) และอนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจ และได้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจดังกล่าวเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2563 ทั้งนี้บันทึกความเข้าใจ เป็นเอกสารแสดงเจตนารมณ์ที่จะดำเนินการร่วมมือระหว่างกัน โดยระบุอย่างชัดเจนว่าไม่ก่อให้เกิดพันธกรณีระหว่างกันตามกฎหมายระหว่างประเทศ

2. คณะรัฐมนตรีมีมติ (7 กันยายน 2564) เห็นชอบร่างบัญชีรายการสินค้าจำเป็นในกลุ่มสินค้าอาหารและสินค้าเกษตร เพื่อขยายรายการสินค้าเพิ่มเติมในบัญชีแนบท้ายบันทึกความเข้าใจ จำนวน 107 รายการ อาทิ สัตว์น้ำ พืชผัก อาหารแปรรูป ซึ่งเป็นการดำเนินการตามมติที่ประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ (AEM Retreat) ครั้งที่ 27 เมื่อเดือนมีนาคม 2564 ที่ให้ขยายรายการสินค้าจำเป็นแนบท้ายบันทึกความเข้าใจ ที่ประเทศสมาชิกจะไม่ริเริ่มหรือคงมาตรการที่มีใช้ภาษีที่จำกัดการค้าต่อสินค้าจำเป็นเท่าที่จะทำได้ไปยังสินค้าเกษตรและอาหารพื้นฐานอย่างน้อย 100 รายการ โดยไม่ได้มีการแก้ไขสาระของบันทึกความเข้าใจ (ทำให้ปัจจุบันมีบัญชีรายการสินค้าจำเป็นภายใต้บันทึกความเข้าใจ จำนวน 259 รายการ)

3. ที่ประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ (AEM Retreat) ครั้งที่ 28 เมื่อเดือนมีนาคม 2565 ได้เห็นชอบในหลักการให้ขยายอายุบันทึกความเข้าใจ เพิ่มอีก 2 ปี เพื่อให้มีผลถึงเดือนพฤศจิกายน 2567 (จากเดิม เดือนพฤศจิกายน 2565) และให้ร่วมกันพิจารณาขยายรายการสินค้าจำเป็นเพิ่มเติม

4. ประเทศสมาชิกอาเซียนได้พิจารณาสินค้าที่อาจจัดเป็นรายการสินค้าจำเป็นเพิ่มเติม แล้วส่งรายการสินค้าให้สำนักเลขาธิการอาเซียนรวบรวม เพื่อพิจารณารายการสินค้าที่สมาชิกทั้ง 10 ประเทศ เห็นตรงกันว่าจะสามารถกำหนดเพิ่มในบัญชีรายการสินค้าจำเป็นภายใต้บันทึกความเข้าใจ ได้ โดยในส่วนของไทย กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศได้สอบถามความเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจัดประชุมเพื่อหารือร่วมกับ หน่วยงานต่าง ๆ เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2565 จนได้ข้อสรุปในการจัดทำสินค้าจำเป็นเพิ่มเติมอีกจำนวน 106 รายการ ต่อมาสำนักเลขาธิการอาเซียนได้พิจารณาสินค้าที่สมาชิกอาเซียนเห็นตรงกันทั้ง 10 ประเทศ จนได้ข้อสรุป บัญชีรายการสินค้าจำเป็นเพิ่มเติม จำนวน 92 รายการ อาทิ สินค้าปลา พืชผัก แป้งข้าว ผลิตภัณฑ์ทางเภสัชกรรม เคมีภัณฑ์ อุปกรณ์และเครื่องจักรบางรายการ

5. กระทรวงพาณิชย์เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบการขยายอายุบันทึกความเข้าใจด้วยการดำเนินการกัมมาตราการที่มีใช้ภายในสำหรับสินค้าจำเป็นภายใต้แผนปฏิบัติการฮานอยว่าด้วยการส่งเสริมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและความเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานของอาเซียนให้เข้มแข็งในการตอบสนองต่อการระบาดใหญ่ของโควิด-19 (บันทึกความเข้าใจ) ออกไปอีก 2 ปี จากเดิมสิ้นสุดเดือนพฤศจิกายน 256 เป็นสิ้นสุดเดือนพฤศจิกายน 2567 รวมทั้งเห็นชอบการขยายบัญชีรายการสินค้าจำเป็น (Essential Goods) ภายใต้บันทึกความเข้าใจ ดังกล่าว เพิ่มเติมอีก 92 รายการ ส่งผลให้มีรายการสินค้าจำเป็นรวมทั้งสิ้น 351 รายการ โดยบันทึกความเข้าใจ มีสาระสำคัญเป็นเอกสารแสดงเจตนารมณ์ที่จะดำเนินการร่วมมือระหว่างกัน โดยประเทศสมาชิก จะไม่ริเริ่มหรือคว่ำบาตรการที่มีใช้ภายในที่จำกัดการค้าต่อสินค้าจำเป็นเท่าที่จะทำได้ และยกเลิกมาตรการที่มีใช้ภายในสินค้าจำเป็นทั้งหมดที่ไม่เป็นไปตามความตกลงองค์การการค้าโลก (WTO) ในขอบเขตที่เป็นไปได้ เพื่อให้สินค้าจำเป็น (Essential Goods) ซึ่งประกอบด้วย อาหาร ยา อุปกรณ์ทางการแพทย์ และสินค้าจำเป็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการต่อสู้กับการระบาดของโรคโควิด-19 สามารถเคลื่อนย้ายได้อย่างราบรื่นในห่วงโซ่อุปทาน โดยบันทึกความเข้าใจ ระบุอย่างชัดเจนว่าไม่ก่อให้เกิดพันธกรณีระหว่างกันตามกฎหมายระหว่างประเทศ ไม่มีผลให้เกิดข้อพิพาททางการค้า และไม่ขึ้นกับกลไกการระงับข้อพิพาทใด ๆ ทั้งนี้ การขยายอายุบันทึกความเข้าใจ ในครั้งนี้ จะดำเนินการโดยใช้หนังสือแลกเปลี่ยนที่จัดทำขึ้นโดยรัฐมนตรีกระทรวงพาณิชย์กัมพูชาในฐานะประธานอาเซียน และประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นมีหนังสือตอบกลับเพื่อยอมรับการขยายอายุและการแก้ไขบันทึกความเข้าใจ

ทั้งนี้ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงสาธารณสุขพิจารณาแล้วไม่ขัดข้อง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาแล้วเห็นว่าร่างหนังสือตอบกลับของฝ่ายไทยเพื่อยอมรับ การขยายอายุและแก้ไขบันทึกความเข้าใจ ตามข้อเสนอในหนังสือแลกเปลี่ยนของประธานอาเซียน ไม่เข้าลักษณะ เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา 178 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

5. เรื่อง ผลการประชุมระดับผู้นำ ครั้งที่ 14 แผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (The 14th IMT-GT Summit)

คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบและเห็นชอบตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ (สศช.) เสนอทั้ง 2 ข้อดังนี้

1. รับทราบผลการประชุมระดับผู้นำ ครั้งที่ 14 แผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย [The 14th IMT-GT (Indonesia-Malaysia-Thailand Growth Triangle) Summit] เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2565

2. เห็นชอบการมอบหมายภารกิจหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยตามแผนการดำเนินงานในระยะต่อไปและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องและให้ สศช. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของกระทรวง คมนาคมไปดำเนินการต่อไป

สาระสำคัญของเรื่อง

สศช. รายงานว่า

1. นายกรัฐมนตรีเป็นประธานการประชุมระดับผู้นำ ครั้งที่ 14 แผนงาน IMT-GT เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2565 ณ กรุงพนมเปญ ราชอาณาจักรกัมพูชา โดยที่ประชุมได้หารือเกี่ยวกับความก้าวหน้า ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา และทิศทางการดำเนินงานในอนาคตของแผนงาน IMT-GT สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

1.1 ความคืบหน้าโครงการความเชื่อมโยงทางกายภาพ (Physical Connectivity Projects: PCPs) มีมูลค่าการลงทุนกว่า 57,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ 2.1 ล้านล้านบาท) โดยประเทศไทย

มีโครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินการและมีความคืบหน้า เช่น โครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโก-ลก แห่งที่ 2 อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส-เมืองรันเตาปันยัง รัฐกลันตัน โครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโก-ลก แห่งใหม่ อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส - เมืองเปิงกาลีบันกูโบร์ รัฐกลันตัน โครงการก่อสร้างถนนเชื่อมโยงด้านศุลกากรสะเดาแห่งใหม่ จังหวัดสงขลา - ด้านศุลกากรบูกิตกายูติ้ม โครงการก่อสร้างทางหลวงพิเศษเชื่อมโยงหาดใหญ่ - สะเดา และโครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่เชื่อมโยงหาดใหญ่ - ปะดังเบซาร์

1.2 ความคืบหน้าการดำเนินงานในสาขาความร่วมมือต่าง ๆ เช่น (1) การลงนามบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding: MoU) โครงการเมืองยางพาราและความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมยาง ซึ่งได้จัดตั้งเมืองยาง จำนวน 3 เมือง มีมูลค่าการลงทุนประมาณ 1,600 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยมีจังหวัดสงขลาเข้าร่วมโครงการ (2) การดำเนินโครงการด้านการท่องเที่ยว เช่น การส่งเสริมการท่องเที่ยวชาวมุสลิมและการจัดทำชุดเครื่องมือพัฒนาแผนการสื่อสารการตลาดท่องเที่ยว (3) การส่งเสริมการแปรรูปปาล์มน้ำมันในเขตเศรษฐกิจพิเศษ (4) การเสริมสร้างศักยภาพและทักษะทางวิชาชีพให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน (5) การเสริมสร้างศักยภาพที่เกี่ยวข้องกับการรับรองและการลงทะเบียนมาตรฐานผลิตภัณฑ์ฮาลาล และ (6) การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการของกรอบการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน (Sustainable Urban Development Framework: SUDF) ของแผนงาน IMT-GT

1.3 ผู้นำแผนงาน IMT-GT ได้ร่วมกันรับรอง IB 2022 - 2026 ซึ่งเป็นกรอบยุทธศาสตร์การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายภายใต้วิสัยทัศน์ พ.ศ. 2579 และเห็นชอบการเฉลิมฉลองครบรอบ 30 ปี แผนงาน IMT-GT ในปี 2566 และกิจกรรมต่าง ๆ ในปีแห่งการท่องเที่ยว IMT-GT พ.ศ. 2566 - 2568 (IMT-GT Visit Year 2023 - 2025) โดยได้มอบหมายให้ทุกภาคส่วนร่วมกันดำเนินงานเพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยวและเป็นการพลิกฟื้นเศรษฐกิจของ IMT-GT ให้กลับคืนสู่ปกติ

2. ความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้นำและผู้เข้าร่วมประชุมอื่น ๆ

ผู้นำและผู้เข้าร่วมประชุม	ความเห็นและข้อเสนอแนะ
นายกรัฐมนตรีไทย	(1) เร่งรัดการดำเนินโครงการสำคัญด้านการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับวาระการเฉลิมฉลองครบรอบ 30 ปี แผนงาน IMT-GT ในปี 2566 รวมทั้ง จัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ต่าง ๆ ในช่วง IMT-GT Visit Year 2023 - 2025 เพื่อสนับสนุนให้ออนูภูมิภาค IMT-GT เป็นจุดหมายปลายทางเดียวกันของนักท่องเที่ยวทั่วโลก (2) เร่งรัดการพัฒนา PCPs เพื่อความเชื่อมโยงที่ไร้รอยต่อ เช่น โครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโก-ลก (3) เร่งรัดการดำเนินโครงการภายใต้ MoU โครงการเมืองยางพาราและความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมยางให้เกิดผลเป็นรูปธรรม (4) พัฒนาโครงการภายใต้ความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อสอดคล้องกับเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy Model: BCG Model) ผ่านการระดมทุนในหลายรูปแบบ เช่น พันธบัตรเพื่อความยั่งยืนของไทย (5) เสริมสร้างความเข้มแข็งของสภาธุรกิจ IMT-GT เพื่อผลักดันและขับเคลื่อนโครงการต่าง ๆ ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม (6) สนับสนุนการเชื่อมโยงแผนงาน IMT-GT กับแผนงานพัฒนาเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคอื่น ๆ เช่น กรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงและยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง โดยมุ่งเน้นความร่วมมือด้านคมนาคมขนส่งในการเชื่อมต่อห่วงโซ่มูลค่าระหว่างสินค้าทางการเกษตร อาหารและผลิตภัณฑ์ฮาลาล และการเชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยว
ประธานาธิบดีอินโดนีเซีย	(1) การฟื้นฟูการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคและการพัฒนาการท่องเที่ยววิถีฮาลาล (2) การเร่งรัดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและกฎระเบียบเพื่อพัฒนาความเชื่อมโยงระหว่างกัน เช่น ท่าเรือ สนามบิน และทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง รวมทั้งให้ความสำคัญกับบทบาทของเครือข่ายมหาวิทยาลัย UNINET* ในการเป็นศูนย์กลางการวิจัยและนวัตกรรมและพัฒนาทุนมนุษย์ในอนุภูมิภาค

	(3) การสร้างอนุภูมิภาคที่ยั่งยืนเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมโดยเร่งรัดการเปลี่ยนผ่านไปสู่พลังงานสะอาดผ่านการลงทุนและการสร้างงานในภาคธุรกิจพลังงานหมุนเวียน รวมถึงเร่งดำเนินการตามกรอบการพัฒนาเมืองสีเขียว พ.ศ. 2562 - 2579 ซึ่งจะส่งผลให้แผนงาน IMT-GT เป็นแกนกลางความเชื่อมโยงระหว่างอาเซียนและอินโดแปซิฟิก
ผู้แทนพิเศษของ นายกรัฐมนตรีมาเลเซีย	- เสนอให้ประเทศสมาชิก IMT-GT มุ่งมั่นพลิกฟื้นเศรษฐกิจและสังคมในอนุภูมิภาคภายหลังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยเฉพาะภาคการท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับช่วง IMT-GT Visit Year 2023 - 2025 - ข้อเสนอแนะ 4 ประเด็น ได้แก่ (1) การรับมือประเด็นเร่งด่วนของโลก เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) (2) การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานในช่วงปีที่ผ่านมา และการผลักดันให้ทุกภาคส่วนริเริ่มโครงการที่ให้ผลลัพธ์เป็นรูปธรรมและสามารถนำไปปฏิบัติ ได้ทันที (3) การส่งเสริมกลไกขับเคลื่อนการเติบโตของอนุภูมิภาค เช่น สนับสนุนบทบาทของภาคเอกชนผ่านสภาธุรกิจร่วม IMT-GT และสนับสนุนให้ IMT-GT ทำงานร่วมกับสำนักเลขาธิการอาเซียนอย่างใกล้ชิดเพื่อให้สอดคล้องกับกรอบการฟื้นฟูที่ครอบคลุมของอาเซียน (4) ร่วมกันดำเนินงานในสาขาที่สำคัญ เช่น สาขาภาคการผลิตและการเกษตร และเร่งหารือในเรื่องความร่วมมือใหม่ ๆ เช่น อุตสาหกรรมการบินและอวกาศ
เลขาธิการอาเซียน	เน้นย้ำประเด็นที่สำคัญต่อการดำเนินการตาม IB 2022 - 2026 ประกอบด้วย (1) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อช่วยขับเคลื่อนการบูรณาการทางเศรษฐกิจของอาเซียน (2) รับรองการเชื่อมโยงระหว่างกรอบการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืนของแผนงาน IMT-GT ยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืนของอาเซียนและเครือข่ายเมืองอัจฉริยะอาเซียน และการเพิ่มการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่ยั่งยืน (3) ผลักดันการใช้ประโยชน์จากกรอบความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP) โดยมุ่งหวังให้การบูรณาการทางเศรษฐกิจในภูมิภาคแน่นแฟ้นขึ้นผ่านการเสริมสร้างความเข้าใจตามความตกลง RCEP แก่ทุกภาคส่วนในอนุภูมิภาคและกลไกของสภาธุรกิจร่วม IMT-GT
ประธานธนาคารพัฒนา เอเชีย	(1) สนับสนุนเงินทุนจำนวน 1 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแก่ภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกในช่วงปี 2562 - 2573 โดยในส่วนของไทย ธนาคารพัฒนาเอเชียสนับสนุนการออกตราสารหนี้สีเขียว (Green Bonds) และแบ่งปันแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศเพื่อการฟื้นตัวและการเติบโตทางเศรษฐกิจ (2) ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ครอบคลุมและยั่งยืน โดยสนับสนุนให้ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวท้องถิ่นนำแพลตฟอร์มดิจิทัลมาปรับใช้เพื่อช่วยให้ธุรกิจเติบโตและเสริมสร้างศักยภาพการสื่อสารด้านการท่องเที่ยว

3. ที่ประชุมเห็นชอบแถลงการณ์ร่วมการประชุมระดับผู้นำ ครั้งที่ 14 แผนงาน IMT-GT โดยไม่มีการปรับปรุงสาระเพิ่มเติม และเห็นชอบ IB 2022 - 2026 ซึ่งทั้งเอกสารทั้ง 2 ฉบับ ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2565

4. แผนการดำเนินงานในระยะต่อไปเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานแผนงาน IMT-GT สรุปได้ดังนี้

4.1 การลงนามกรอบความร่วมมือระหว่างรัฐบาลอินโดนีเซีย มาเลเซีย และไทย ด้านศุลกากร การตรวจคนเข้าเมือง และการกักกัน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของสินค้าและบุคคลตามแผนงาน IMT-GT โดยมีกำหนดลงนามในปี 2566

4.2 การผลักดันโครงการความเชื่อมโยงที่สำคัญของประเทศสมาชิก IMT-GT โดยเฉพาะการก่อสร้างถนนเชื่อมโยงด้านศุลกากรสะเดาแห่งใหม่ จังหวัดสงขลา – ด่านศุลกากรบูกิตกายูฮิตัมของมาเลเซียและการเร่งพัฒนาและต่อยอดโครงการเพื่อสนับสนุนการเป็นจุดหมายปลายทางเดียวกันด้านการท่องเที่ยวรวมทั้งการมุ่งเน้นการผลิตสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูงที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และความต้องการของตลาด เช่น ยางพาราและผลิตภัณฑ์ยางพาราแปรรูป ผลิตภัณฑ์ปาล์มน้ำมัน และการพัฒนาระบบการรับรองมาตรฐานฮาลาลให้มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของตลาดโลกตามข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี

4.3 การดำเนินกิจกรรมสำคัญด้านการท่องเที่ยวเพื่อเฉลิมฉลองครบรอบ 30 ปี แผนงาน IMT-GT ในปี 2566 และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในช่วง IMT-GT Visit Year 2023 - 2025

4.4 อินโดนีเซียมีกำหนดเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมระดับผู้นำ แผนงาน IMT-GT ครั้งที่ 15 ในเดือนพฤษภาคม 2566

5. การมอบหมายหน่วยงานดำเนินงานตามผลการประชุมระดับผู้นำ ครั้งที่ 14 แผนงาน IMT-GT สรุปได้ ดังนี้

โครงการ/ประเด็นสำคัญ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
การขับเคลื่อนแผนงาน IMT-GT ในภาพรวม เช่น	
(1) การขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการภายใต้ IB 2022 - 2026 ไปสู่การปฏิบัติ	เช่น - กระทรวงการคลัง (กค.) - กระทรวงการต่างประเทศ (กต.) - กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (กก.) - กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) - กระทรวงคมนาคม (คค.) - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ดศ.) - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) - กระทรวงพาณิชย์ (พณ.) - กระทรวงมหาดไทย (มท.) - สศช.
(2) การส่งเสริมความร่วมมือกับหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา เช่น - ส่งเสริมความร่วมมือกับธนาคารพัฒนาเอเชียในการพัฒนาเมืองน่าอยู่และอัจฉริยะ ส่งเสริมการลงทุนสีเขียว และขับเคลื่อนการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจและความร่วมมือด้านเขตเศรษฐกิจพิเศษ - หริอแนวทางความร่วมมือกับอินเดียในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนาใหม่ใน IMT-GT	เช่น - กระทรวงการต่างประเทศ (กต.) - กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (กก.) - กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) - กระทรวงคมนาคม (คค.) - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ดศ.) - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) - กระทรวงพาณิชย์ (พณ.) - กระทรวงมหาดไทย (มท.) - สศช.
(3) เครือข่ายมหาวิทยาลัย IMT-GT (UNINET) - ให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและสนับสนุนทุกสาขาภายใต้ IB 2022 - 2026	เช่น - มหาวิทยาลัยที่เป็นสมาชิก UNINET - กค. - กก. - อว. - กษ. - ดศ. - มท. - ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้
การขับเคลื่อนประเด็นความร่วมมือรายสาขา เช่น	
(1) สาขาการท่องเที่ยว	เช่น

- พัฒนาและต่อยอดโครงการเพื่อสนับสนุนการเป็นจุดหมายปลายทางเดียวกันด้านการท่องเที่ยว - เร่งสร้างรายได้การท่องเที่ยวใน IMT-GT - ผลักดันให้ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวมีความครอบคลุมและความยั่งยืนเพื่อประโยชน์ของชุมชนท้องถิ่น	- กต. - กก. - คค. - ดศ. - กระทรวงสาธารณสุข (สธ.) - สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ตช.)
(2) สาขาการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร - ขยายผลโครงการที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มผลิตภาพทางการเกษตร และการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูงที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และความต้องการของตลาด เช่น ยางพาราและผลิตภัณฑ์ยางพาราแปรรูป - มุ่งเน้นการเกษตรยั่งยืนและการพัฒนาและส่งเสริมสินค้าที่โดดเด่น เช่น ยางพาราและน้ำมันปาล์ม และการยกระดับห่วงโซ่อุปทานอาหารข้ามพรมแดน	เช่น - กษ. - มท. - กระทรวงอุตสาหกรรม (อก.) - สศช.
(3) สาขาผลิตภัณฑ์และบริการฮาลาล - พัฒนาระบบรับรองมาตรฐานฮาลาลให้เป็นที่ยอมรับของตลาดโลกควบคู่กับการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและการยกระดับแรงงานในอุตสาหกรรมฮาลาล - ส่งเสริมการรับรองมาตรฐานฮาลาล การปรับใช้เทคโนโลยีและการขยายธุรกิจและเครือข่ายพันธมิตร - พัฒนาคุณภาพและทักษะผู้ประกอบการฮาลาลขนาดกลางและขนาดย่อมและบุคลากร โดยร่วมมือกับองค์กรระดับภูมิภาคและองค์การระหว่างประเทศ	เช่น - กษ. - อว. - สธ. - อก.
(4) สาขาการเชื่อมโยงด้านการขนส่ง - ขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการภายใต้ PCPs ให้เกิดการลงทุนในโครงการอย่างเป็นรูปธรรม - พัฒนาเส้นทางการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบตามแนวระเบียงเศรษฐกิจทั้งหมด	เช่น - กค. - คค. - ดศ. - อก.
(5) สาขาเทคโนโลยีดิจิทัล - จัดตั้งสาขาความร่วมมือด้านเทคโนโลยีดิจิทัล - ผลักดันการใช้ประโยชน์จากแพลตฟอร์มการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ IMT-GT - ผลักดันการเสริมสร้างความเชื่อมโยงดิจิทัลและเร่งการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลในอนุภูมิภาค - สนับสนุนให้ประชาชนเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและมีทักษะและความรู้ในการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล	เช่น - ดศ. - พณ.
(6) คณะทำงานด้านการค้าและการลงทุน - เตรียมการลงทุนความร่วมมือระหว่างรัฐบาลอินโดนีเซีย มาเลเซีย และไทย ด้านการศุลกากร การตรวจคนเข้าเมืองและการกักกัน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของสินค้าและบุคคลตามแผนงาน IMT-GT - การพัฒนาและความร่วมมือด้านเขตเศรษฐกิจพิเศษใน IMT-GT	เช่น - กค. - กษ. - ดศ. - พณ. - อก. - สศช. - ตช.

(7) สาขาสีงแวดลอมและสภามืองสีเซียว - พัฒนาโครงการภายใต้สาขาคความร่วมมือนด้านสีงแวดลอมควบคู่กับการดำเนินโครงการมืองสีเซียวและโครงการตามแผนการลงทุนตามกรอบ SUDF ซึ่งมีความสอดคล้องกับ BCG Model - แสวงหาความช่วยเหลือที่ไม่ใช่การเงินจากหุ้นส่วนการพัฒนา ได้แก่ ด้านกฎระเบียบ และการยกระดับศักยภาพบุคลากร	เช่น - ทส. - มท.
--	--

*IMT-GT UNIVERSITY NETWORK: UNINET คือสถาบันการศึกษาที่มีส่วนร่วมในการศึกษา วิจัย และวิเคราะห์นโยบายภายใต้แผนงาน IMT-GT โดยไทยมี 5 มหาวิทยาลัย ที่เป็นสมาชิก UNINET ได้แก่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย และมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

6. เรื่อง ผลการประชุมระดับสูงในห้วงสัปดาห์ผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ประจำปี 2565

คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบและเห็นชอบตามที่กระทรวงต่างประเทศ (กต.) เสนอดังนี้

1. รับทราบผลการประชุมระดับสูงในห้วงสัปดาห์ผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ประจำปี 2565

2. มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำผลการประชุมไปปฏิบัติและติดตามความคืบหน้า รวมถึงดำเนินการกิจเพื่อต่อยอดการเป็นเจ้าภาพเอเปคในปี 2565 ของไทยต่อไปตามตารางติดตามผลการดำเนินงานตามเป้าหมายกรุงเทพฯ ว่าด้วยเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว [Bio-Circular-Green (BCG) Economy] และตารางติดตามผลการดำเนินงานตามผลการประชุมรัฐมนตรีเอเปค ครั้งที่ 33 และการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ครั้งที่ 29

3. มอบหมายคณะกรรมการบริหารการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model และคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model เป็นกลไกหลักในการผลักดันการขับเคลื่อน ประเมินผล และติดตามความคืบหน้าของการดำเนินการตามเป้าหมายกรุงเทพฯ ภายในประเทศอย่างบูรณาการระหว่างทุกภาคส่วน และทุกคน (whole-of-society partnerships) โดยอาศัยกลไกจุดภาคีของคณะกรรมการฯ ทั้งสองคณะ

สาระสำคัญของเรื่อง

กต. รายงานว่า

1. เมื่อวันที่ 17 - 19 พฤศจิกายน 2565 ไทยในฐานะเจ้าภาพเอเปคปี 2565 ได้จัดการประชุมระดับสูงในห้วงสัปดาห์ผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ประกอบด้วย (1) การประชุมรัฐมนตรีเอเปค ครั้งที่ 33 (2) การหารือระหว่างผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปคกับแขกพิเศษ และ (3) การประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ครั้งที่ 29 ภายใต้หัวข้อหลัก “เปิดกว้างสร้างสัมพันธ์ เชื่อมโยงกัน สู่สมดุล (Open. Connect. Balance.)” โดยสามารถผลักดันประเด็นสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ (1) การอำนวยความสะดวกการค้าและการลงทุน (2) การฟื้นฟูความเชื่อมโยงโดยเฉพาะการเดินทางและการท่องเที่ยว และ (3) การผลักดันการเติบโตที่ยั่งยืนและครอบคลุม โดยมีแนวคิดเศรษฐกิจ BCG เป็นแนวคิดหลัก สรุปได้ ดังนี้

การประชุม	สาระสำคัญ/ผลการประชุมฯ
(1) การประชุมรัฐมนตรีเอเปค ครั้งที่ 33 (เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2565)	รองนายกรัฐมนตรี (นายดอน ปรมัตถ์วินัย) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และรองนายกรัฐมนตรี (นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นประธานร่วม แบ่งเป็น 3 ช่วง ได้แก่ (1) การประชุมเต็มคณะ หัวข้อ “การเจริญเติบโตที่สมดุล ครอบคลุม และยั่งยืน” (2) การหารือในช่วงอาหารกลางวัน หัวข้อ “การฟื้นฟูความเชื่อมโยงในภูมิภาค” และ (3) การประชุมเต็มคณะ หัวข้อ “การค้าและการลงทุนที่เปิดกว้างและยั่งยืน” โดยที่ประชุมสนับสนุนประเด็นสำคัญในการ เป็นเจ้าภาพเอเปคของไทย การฟื้นฟูการเดินทางที่ปลอดภัย การปรับโครงสร้างพื้นฐานทางสาธารณสุขและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อรับมือกับแรงกระแทกในอนาคต รวมถึงแนวคิดเศรษฐกิจ BCG
(2) การหารือระหว่างผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปคกับแขกพิเศษ	นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และมีนายเอมานูว์แอล มาครง ประธานาธิบดีฝรั่งเศส และเจ้าชายมุฮัมมัด บิน ซัลมาน บิน อับดุลอะซีซ อาล ซะอูด มกุฎราชกุมาร และนายกรัฐมนตรีซาอุดีอาระเบีย เข้าร่วมในฐานะแขกพิเศษ แบ่งเป็น 2 ช่วง ได้แก่

(เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2565)	(1) การหารืออย่างไม่เป็นทางการ หัวข้อ “การค้าและการลงทุนที่ยั่งยืนระหว่างเอเปคกับหุ้นส่วนด้านการค้า” และ (2) การหารือในช่วงอาหารกลางวัน หัวข้อ “การส่งเสริมการเจริญเติบโตที่ครอบคลุมในช่วงเศรษฐกิจถดถอยและวิกฤตเงินเฟ้อ” โดยที่ประชุมเห็นพ้องและสนับสนุนการสร้างหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างเอเปคกับมิตรนอกเอเปคในประเด็นความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน การสร้างห่วงโซ่อุปทานที่ยืดหยุ่นพร้อมรับความเปลี่ยนแปลง และการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน โดยคำนึงถึงการทำธุรกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมพลังงานหมุนเวียน การปฏิรูปกฎระเบียบ โดยมุ่งเน้นการใช้นวัตกรรม นอกจากนี้ ที่ประชุมยังให้ความสำคัญของการเติบโตอย่างครอบคลุมรวมถึงธุรกิจรายย่อย การเสริมพลังทางเศรษฐกิจของสตรี และการเพิ่มพูนทักษะทางดิจิทัล
(3) การประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ครั้งที่ 29 (เมื่อวันที่ 18 - 19 พฤศจิกายน 2565)	นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และมีผู้นำจาก 14 เขตเศรษฐกิจ และผู้แทนของผู้นำจาก 6 เขตเศรษฐกิจเข้าร่วม แบ่งเป็น 2 ช่วง ได้แก่ (1) การประชุมรูปแบบ Retreat ช่วงที่ 1 หัวข้อ “การเจริญเติบโต ที่สมดุล ครอบคลุมและยั่งยืน” และ (2) การประชุมรูปแบบ Retreat ช่วงที่ 2 หัวข้อ “การค้าและการลงทุนที่ยั่งยืน” โดยที่ประชุมย้ำความมุ่งมั่นในการส่งเสริมการเติบโตที่ยั่งยืนและครอบคลุม เช่น การเปลี่ยนผ่านไปสู่พลังงานสะอาด การทำการเกษตรและระบบอาหารที่ยั่งยืน การอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล การบริหารจัดการชายฝั่งที่มีประสิทธิภาพ และการเงินและการลงทุนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

2. เอกสารผลลัพธ์ ในระหว่างการประชุมในห้วงสัปดาห์ผู้นำได้มีการปรับแก้ถ้อยคำเพื่อให้เอกสารผลลัพธ์ จำนวน 3 ฉบับได้รับการรับรองโดยฉันทามติจากทุกเขตเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นผลสำเร็จที่สำคัญประการหนึ่งของการเป็นเจ้าภาพเอเปค โดยการปรับแก้ดังกล่าวไม่ขัดกับผลประโยชน์ของไทยและเป็นไปตามหลักการที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบไว้ (มติคณะรัฐมนตรีวันที่ 15 พฤศจิกายน 2565) ดังนี้

2.1 ถ้อยแถลงร่วมรัฐมนตรีเอเปค ประจำปี ค.ศ. 2022 เป็นเอกสารแสดงเจตนารมณ์ระดับรัฐมนตรีในการร่วมกันสร้างประชาคมในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ตามวิสัยทัศน์ปูตราจาया ค.ศ. 2040* ของเอเปค และสะท้อนประเด็นสำคัญจากคณะทำงานของเอเปคในด้านต่าง ๆ อย่างครบถ้วน ซึ่งสอดคล้องกับผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม 3 ด้านที่ไทยผลักดันในฐานะเจ้าภาพเอเปค ได้แก่ การทบทวนการหารือเรื่องเขตการค้าเสรีของเอเชีย-แปซิฟิก (Free Trade Area of the Asia Pacific: FTAAP) การฟื้นฟูการเดินทางอย่างปลอดภัยและไร้รอยต่อ และการผลักดันเป้าหมายกรุงเทพฯ ว่าด้วยเศรษฐกิจ BCG

2.2 ปฏิญญาผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ประจำปี ค.ศ. 2022 เป็นเอกสารแสดงเจตนารมณ์ระดับผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปคที่มีเนื้อหาสาระสอดคล้องกับถ้อยแถลงร่วมรัฐมนตรีเอเปคฯ

2.3 เป้าหมายกรุงเทพฯ ว่าด้วยเศรษฐกิจ BCG เป็นผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมสูงสุดในการเป็นเจ้าภาพเอเปคของไทย โดยได้รับการรับรองในระดับผู้นำเป็นแผนขับเคลื่อนงานด้านความยั่งยืนของเอเปคในระยะยาวอย่างบูรณาการฉบับแรกของเอเปค โดยเน้นเป้าหมาย 4 ด้าน ได้แก่ การจัดการกับความท้าทายด้านสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การผลักดันการค้าและการลงทุนที่ยั่งยืน การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพ และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อลดขยะและของเสีย โดยมีการเปิดตัวเว็บไซต์ www.bangkokgoals.apec.org เพื่อเป็นฐานข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการเรื่อง BCG ในกรอบเอเปคสำหรับผู้สนใจศึกษา

ทั้งนี้ การเจรจาเอกสารผลลัพธ์ทั้งสามฉบับจนบรรลุฉันทามติถือเป็นความสำเร็จที่สำคัญของไทยในการขับเคลื่อนให้เอเปคเดินหน้าสร้างผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมได้อย่างไม่หยุดชะงักท่ามกลางสถานการณ์โลกที่ท้าทาย โดยเฉพาะสถานการณ์รัสเซีย-ยูเครน และในส่วนเป้าหมายกรุงเทพฯ นั้น เขตเศรษฐกิจสมาชิกต่างชื่นชมความสามารถและความเป็นผู้นำของไทยในการหารือกับเขตเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องและหาถ้อยคำที่เชื่อมท่าทีที่แตกต่างจนทำให้สมาชิกทุกเขตเศรษฐกิจยอมรับร่วมกันได้ นอกจากนี้ สำหรับถ้อยแถลงร่วมรัฐมนตรีเอเปคฯ และปฏิญญาผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปคฯ ไทยได้ใช้ประโยชน์จากพัฒนาการเชิงบวกในกระบวนการเจรจาเอกสารผลลัพธ์ของการประชุมผู้นำกลุ่ม 20 โดยอ้างอิงถ้อยคำเรื่องสถานการณ์รัสเซีย-ยูเครน จากปฏิญญาบาห์ลี ของผู้นำกลุ่ม 20 (ซึ่งได้รับการรับรองก่อนการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค) จนทำให้สามารถบรรลุฉันทามติได้ในที่สุด

3. ผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมอื่น ๆ ของการเป็นเจ้าภาพเอเปคของไทยในปี 2565 และการดำเนินการต่อไปเพื่อต่อยอดการเป็นเจ้าภาพ สรุปได้ ดังนี้

ประเด็น	สาระสำคัญ
(1) FTAAP	- ไทยริเริ่มการทบทวนการหารือเรื่อง FTAAP ในบริบทหลังโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) และบรรลุการจัดทำแผนงานขับเคลื่อนที่ต่อเนื่องหลายปีในเรื่องดังกล่าว (ค.ศ. 2023 - 2026) ภายใต้คณะกรรมการว่าด้วยการค้าและการลงทุน (Committee on Trade and Investment: CTI) ของเอเปค - สำหรับการดำเนินการต่อไป ไทยจะร่วมกับเขตเศรษฐกิจสมาชิกขับเคลื่อนการดำเนินการตามแผนงานดังกล่าวและติดตามผลผ่าน CTI และรายงานต่อที่ประชุมรัฐมนตรีเอเปคทุกปี และในปลายปี 2569 CTI จะทบทวนรายละเอียดและกรอบเวลาของแผนงานดังกล่าวต่อไป นอกจากนี้ หน่วยสนับสนุนด้านนโยบายของเอเปคจะประเมินความคืบหน้าการดำเนินการเรื่อง FTAAP ทุก ๆ สองปี
(2) การฟื้นฟูการเดินทางข้ามพรมแดนที่ปลอดภัยและไร้รอยต่อ	ไทยสามารถผลักดันการจัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจในเรื่องดังกล่าวและบรรลุข้อริเริ่มที่เป็นรูปธรรมหลายประการเพื่ออำนวยความสะดวกและกระตุ้นการเดินทางและการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน เช่น การจัดทำระบบฐานข้อมูลที่รวบรวมระเบียบและข้อจำกัดการเดินทางในเอเปค การจัดทำหลักการเพื่อส่งเสริมการยอมรับใบรับรองการฉีดวัคซีนระหว่างกัน การเสนอให้เอเปคมีกลไกการทำงานเพื่อรับมือกับวิกฤตในอนาคต และการผลักดันการออกบัตรเดินทางนักธุรกิจเอเปค (APEC Business Travel Card: ABTC) ให้ครอบคลุมนักธุรกิจรายย่อยมากขึ้น และไทยจะดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อออกบัตร ABTC ให้ครอบคลุมมากขึ้น รวมทั้งผลักดันให้เอเปคสานต่องานด้านการเดินทางที่ปลอดภัยในปี 2566 ที่สหรัฐอเมริกาเป็นเจ้าภาพต่อไป
(3) เป้าหมายกรุงเทพฯ	- การขับเคลื่อนการดำเนินการตามเป้าหมายกรุงเทพฯ ได้แก่ (1) ในกรอบเอเปคไทยจะร่วมกับเขตเศรษฐกิจสมาชิกขับเคลื่อนการดำเนินการ โดยเน้นการผลักดันในสาขาต่าง ๆ ผ่านกลไกที่เกี่ยวข้องทั้งหมดของเอเปค และร่วมกับสหรัฐฯ จัดทำเกณฑ์การพิจารณาค่าของบประมาณเพื่อจัดทำโครงการของเอเปค ประจำปี 2566 (ประมาณ 20 ล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี) โดยสอดคล้องแนวคิด BCG ในเกณฑ์ดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับหัวข้อหลักของปี 2566 ที่สหรัฐอเมริกาเป็นเจ้าภาพ “สร้างอนาคตที่พร้อมรับความเปลี่ยนแปลงและยั่งยืนสำหรับทุกคน” โดยประเด็นความยั่งยืนจะเป็นประเด็นหลักที่สหรัฐฯ จะผลักดันด้วย บนพื้นฐานของเป้าหมายกรุงเทพฯ และแนวคิดเศรษฐกิจ BCG และเป็นประเด็นที่ได้รับการตอบรับและการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากสภาที่ปรึกษาทางธุรกิจเอเปค และ (2) ภายในประเทศไทยจะขับเคลื่อนการดำเนินการผ่านความร่วมมือกับภาครัฐ ภาคเอกชน/ธุรกิจ รวมถึงวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดเล็ก และรายย่อย (Micro Small and Medium Enterprises: MSMEs) ภาควิชาการ เยาวชน สตรี และกลุ่มอื่น ๆ ที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจที่ยังไม่ได้รับการปลดปล่อย พร้อมประเมินผลและติดตามความคืบหน้าอย่างต่อเนื่อง โดยใช้ประโยชน์จากกลไกที่เกี่ยวข้องที่มีอยู่แล้ว โดย กต. เห็นว่าคณะกรรมการบริหารการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model และคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model เป็นกลไกที่เหมาะสม - รางวัล BCG ของเอเปค ไทยได้ริเริ่มโครงการนี้เพื่อยกย่องบุคคลหรือองค์กรที่นำแนวคิด BCG ไปปฏิบัติจนประสบผลสำเร็จและสามารถเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นต่อไป โดยแบ่งรางวัลเป็น 3 ประเภท คือ สตรี เยาวชน และ MSMEs และได้เปิดตัวรางวัลดังกล่าวในการประชุมรัฐมนตรีเอเปค ครั้งที่ 33 ที่ผ่านมา โดยมีแคนาดาและจีนร่วมเป็นผู้เสนอโครงการด้วย ซึ่งได้ประกาศจะสนับสนุนงบประมาณโครงการเขตเศรษฐกิจละ 15,000 ดอลลาร์สหรัฐต่อปี เป็นระยะเวลา 3 ปี ซึ่ง กต. เห็นว่าไทยในฐานะผู้ริเริ่มโครงการควรสนับสนุนงบประมาณแก่โครงการทุกปี ปีละ 15,000 ดอลลาร์สหรัฐ ทั้งนี้ ไทยและเขตเศรษฐกิจสมาชิกที่เกี่ยวข้องจะเริ่มกระบวนการสรรหาและคัดเลือก เพื่อบอบ

	รางวัลให้แก่ผู้ชนะรางวัลทั้ง 3 สาขา ในการประชุมรัฐมนตรีเอเปค ครั้งที่ 34 ในเดือนพฤศจิกายน 2566 ที่สหรัฐอเมริกาเป็นเจ้าภาพเป็นครั้งแรก
--	---

4. กต. พิจารณาแล้วเห็นว่า เป้าหมายกรุงเทพฯ ว่าด้วยเศรษฐกิจ BCG มีประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับส่วนราชการต่าง ๆ เช่น

ประเด็น	การดำเนินการที่สำคัญ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
(1) ภาพรวม	- ไทยต้องดำเนินการตามเป้าหมายกรุงเทพฯ ให้เกิด ความคืบหน้าภายในประเทศ โดยภาครัฐต้องร่วมมือกับภาคเอกชน วิชาการ เยาวชน สตรี และกลุ่มอื่น ๆ ที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจที่ยังไม่ได้รับการปลดปล่อย - ไทยต้องติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามเป้าหมายกรุงเทพฯ ภายในประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นระบบ และต่อเนื่อง โดยใช้ประโยชน์จากกลไกคณะกรรมการบริหารการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model และคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model	ทุกหน่วยงาน กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) และสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
(2) การสนับสนุนความพยายามระดับโลกในการรับมือกับทุกความท้าทายด้านสิ่งแวดล้อมอย่างครอบคลุม รวมถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สภาพภูมิอากาศสุดขีด และภัยพิบัติทางธรรมชาติ	- มี ข้อริเริ่มที่เป็นรูปธรรม เพื่อเปลี่ยนผ่านไปสู่เศรษฐกิจที่ยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสนับสนุนความพยายามระดับโลกในเรื่องดังกล่าว เช่น วาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030 ความตกลงปารีส และคำมั่นของเขตเศรษฐกิจในการลดการปล่อยก๊าซสุทธิให้เหลือศูนย์ และการบรรลุความเป็นกลางทางคาร์บอน รวมถึงการเสริมสร้างขีดความสามารถ และการสนับสนุนทางเทคนิคและการเงิน - ผลักดันการเปลี่ยนผ่านไปสู่พลังงานสะอาดและพลังงานคาร์บอนต่ำ เสริมสร้างความยืดหยุ่นด้านพลังงานและความมั่นคงทางพลังงาน	กระทรวงการคลัง (กค.) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) อว. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) และ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) กระทรวงพลังงาน (พณ.)
(3) การสร้างความคืบหน้าด้านการค้าและการลงทุนที่ยั่งยืนและครอบคลุม โดยให้สอดคล้องและส่งเสริมนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม	- อำนวยความสะดวกการค้าสินค้าและบริการ สิ่งแวดล้อม โดยสานต่อการหารือที่เกี่ยวข้องและรายการสินค้าและบริการสิ่งแวดล้อมของเอเปค รวมถึงหารือเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลกระทบจากมาตรการที่มีใช้ภายใต้การค้าสินค้าสิ่งแวดล้อม - เสริมสร้างบทบาทของ MSMEs ผ่านการสนับสนุนการปรับปรุงยุทธศาสตร์เพื่อ MSMEs สี่เขียวของเอเปคให้ทันสมัย	กค. (กรมศุลกากร) และกระทรวงพาณิชย์ (พณ.) (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ) สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

5. กต. พิจารณาแล้วเห็นว่า การประชุมรัฐมนตรีเอเปค ครั้งที่ 33 และผลการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ครั้งที่ 29 มีประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับส่วนราชการต่าง ๆ เช่น

ประเด็น	การดำเนินการที่สำคัญ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
เปิดกว้าง (Open.) เช่น		
(1) การส่งเสริมการค้าและการลงทุน เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและการเติบโตอย่างยั่งยืน	- ส่งเสริมนโยบายการค้าและเศรษฐกิจที่สมดุลและครอบคลุม และสร้างบรรยากาศการค้าและการลงทุนที่เสรี เปิดกว้าง เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ โปร่งใส ครอบคลุมและคาดการณ์ได้ - ส่งเสริมห่วงโซ่อุปทานให้ทำงานต่อไปไม่หยุดชะงัก มีความมั่นคง และยืดหยุ่น	กค. (กรมศุลกากร) ทส. พณ. (กรมการค้าต่างประเทศ กรมการค้าภายในและกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ) และสำนักงาน

		คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (สกท.)
(2) การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ	ผลักดันการรวมตัวทางเศรษฐกิจในภูมิภาคที่ขับเคลื่อนโดยกลไกตลาด รวมถึงการดำเนินการเกี่ยวกับวาระ FTAAP	เช่น กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ดศ.) ทส. พน. พณ. (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ) กระทรวงแรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรม (อก.) และ สสว.
(3) การสนับสนุนระบบการค้าพหุภาคี	- สนับสนุนระบบการค้าพหุภาคีที่มีกฎเกณฑ์เป็นพื้นฐาน โดยมีองค์การการค้าโลกเป็นแกนกลาง โดยเฉพาะการอำนวยความสะดวกการเคลื่อนย้ายและการเข้าถึงอาหาร ตลอดจนสินค้าและบริการที่จำเป็นที่เกี่ยวข้องกับโรคโควิด-19 - สนับสนุนการดำเนินงานขององค์การการค้าโลกว่าด้วยความมั่นคงทางอาหาร เช่น ปฏิญญาว่าด้วยการตอบสนองฉุกเฉินเรื่องความไม่มั่นคงทางอาหาร และข้อตัดสินใจรัฐมนตรีว่าด้วยการยกเว้นการใช้มาตรการห้ามหรือจำกัดการส่งออกที่จัดซื้อโดยโครงการอาหารโลก	เช่น พณ. (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศและกรมการค้าภายใน) กระทรวงสาธารณสุข และ อก. กษ. และ พณ. (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ)
เชื่อมโยง (Connect.) เช่น		
(4) การส่งเสริมความเชื่อมโยงในภูมิภาค	- ผลักดันวาระความเชื่อมโยงของเอเปค และดำเนินการตามแผนแม่บทความเชื่อมโยงเอเปคเพื่อมุ่งสู่เอเชีย-แปซิฟิกที่เชื่อมโยงรอบด้านอย่างไร้รอยต่อและมีบูรณาการ - ผลักดันการพัฒนาการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพ	เช่น กค. กต. กระทรวงคมนาคม และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)
(5) การส่งเสริมความเชื่อมโยงทางดิจิทัล	- เร่งรัดการดำเนินการตามแผนงานด้านอินเทอร์เน็ตและเศรษฐกิจดิจิทัลของเอเปค - นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในพิธีการผ่านแดนการพัฒนาและการปรับใช้มาตรการอำนวยความสะดวกการค้าแบบไร้กระดาษ รวมถึงการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์และการยอมรับเอกสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์	เช่น กค. (กรมศุลกากร) ดศ. พณ. (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ) และ ธนาคารแห่งประเทศไทย
สมดุล (Balance.) เช่น		
(6) การรับมือกับความท้าทายด้านสิ่งแวดล้อม	ส่งเสริมนโยบายเศรษฐกิจ ความร่วมมือ และการเติบโต ที่สนับสนุนความพยายามของโลกในการรับมือกับทุกความท้าทายด้านสิ่งแวดล้อมอย่างรอบด้าน รวมถึงเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สภาพอากาศสุดขั้ว และภัยพิบัติทางธรรมชาติ	ทส.
(7) การปฏิรูปทางโครงสร้าง	ดำเนินการตามการยกระดับวาระการปฏิรูปโครงสร้างเอเปค (Enhanced APEC Agenda for Structural Reform: EAASR) ต่อไป โดยส่งเสริมให้มีการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมตามที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติการรายเขตเศรษฐกิจ	เช่น กระทรวงยุติธรรม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (สศก.) สศช. สำนักงาน ก.พ.ร. และ สำนักงานคณะกรรมการ

	- เตรียมการจัดทำรายงานนโยบายเศรษฐกิจเอเปค ปี 2566 เรื่อง การปฏิรูปโครงสร้างและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อธุรกิจที่ครอบคลุม ยืดหยุ่น และยั่งยืน	กำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
(8) การเปลี่ยนผ่านทางพลังงาน	- คงความพยายามในการจัดอย่างค่อยเป็นค่อยไป ซึ่งการอุดหนุนเชื้อเพลิงฟอสซิลที่ไม่มีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดการบริโภคที่สิ้นเปลืองต่อไปอย่างเร่งด่วน - ร่วมมือสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านทางพลังงานอย่างยั่งยืนที่ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก	ทส. พน. พณ. (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ) และ สกท.
(9) การส่งเสริม MSMEs	- ผลักดัน MSMEs ไปสู่ระดับโลกและเพิ่มการเข้าถึงแหล่งเงินทุน - ปรับปรุงยุทธศาสตร์เอเปคสำหรับ MSMEs ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ยั่งยืน และมีนวัตกรรม	สสว.
(10) การเสริมพลังทางเศรษฐกิจของสตรี	- ดำเนินการตามผลการประชุมรัฐมนตรีเอเปคด้านสตรีและเศรษฐกิจ และผลักดันความเท่าเทียมและความครอบคลุมทางเพศสภาพในภูมิภาค - ใช้ประโยชน์จากแนวคิดเศรษฐกิจ BCG การใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลที่เพิ่มขึ้น และการเพิ่มทักษะด้านดิจิทัลเพื่อสร้างสู่ทางการประกอบอาชีพเพิ่มเติมสำหรับสตรี	พม. (กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว) และ สสว.
(11) การส่งเสริมศักยภาพให้กับกลุ่มอื่น ๆ ที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจแต่ยังไม่ได้รับการปลดปล่อย	- ลดอุปสรรคที่มีอยู่และส่งเสริมความครอบคลุมทางสังคม เศรษฐกิจ และการเงินของกลุ่มอื่น ๆ ที่ศักยภาพทางเศรษฐกิจยังไม่ได้ได้รับการปลดปล่อย เช่น ชนพื้นเมืองดั้งเดิมตามที่เหมาะสม คนพิการ และชุมชนในพื้นที่ห่างไกลและชนบท - ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการวาระการส่งเสริมความครอบคลุมทางเศรษฐกิจ การเงิน และสังคมของเอเปคอย่างต่อเนื่อง	พม. (กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ)

* คือ เอกสารกำหนดทิศทางของเอเปคต่อไปอีก 20 ปีข้างหน้าโดยมีเป้าหมายโบกอร์ (เป้าหมายเพื่อการค้าและการลงทุน ซึ่งสิ้นสุดลงแล้วในปี ค.ศ. 2022) เป็นพื้นฐาน เพื่อนำไปสู่ภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกที่เปิดกว้าง มีพลวัต ยืดหยุ่น และสงบสุข ภายในปี ค.ศ. 2040 เพื่อความรุ่งเรืองของประชากรเอเปคและเยาวชนรุ่นหลัง ประกอบด้วย (1) การค้าและการลงทุน (2) นวัตกรรมและดิจิทัล และ (3) การเติบโตอย่างเข้มแข็ง สมดุล มั่นคง ยั่งยืน และครอบคลุม
